

Raadsinformatiememo

Datum maandag 11 oktober 2021
Ons kenmerk 21.745005
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van J.M. Kruit
Steller Giselle Benit
Onderwerp Raadsinformatiememo Tips en aanbevelingen toeristenbelasting van JESS Lokaal

Geachte dames en heren,

JESS Lokaal heeft begin juni een aantal tips en aanbevelingen aangeleverd over de Toeristenbelasting. Naar aanleiding hiervan is een gesprek geweest tussen de heer Jack Kruijer van JESS Lokaal, de teamleider Financiën en de adviseur Belastingen. Tijdens dit gesprek is een nadere toelichting gegeven door Jack Kruijer en zijn diverse berekeningen doorgenomen.

De afgelopen jaren is de gemeente ondersteund door het adviesbureau Legitiem. Dit bureau voert voor de gemeente de steekproeven uit op de toeristenbelasting en zij zijn betrokken geweest bij het wijzigen van de Verordening toeristenbelasting 2018. Aangezien dit bureau op landelijk niveau en binnen onze gemeente veel kennis en ervaring heeft op het gebied van de toeristenbelasting, hebben we verzocht om een analyse te maken op de bevindingen van JESS Lokaal.

In deze raadsinformatiememo leest u onze reactie op uw tips en aanbevelingen. Voor de volledige analyse verwijst ik naar het bijgevoegde rapport van Legitiem.

Voor te weinig overnachtingen wordt toeristenbelasting afgedragen

Deze stelling baseert u op een aantal constatering. U verwijst onder meer naar de begroting 2018 waarin werd gesproken over een aantal overnachtingen van bijna 2 miljoen, het eindrapport van DECISIO, 6 mei 2021, Provincie Noord-Holland 'Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord Noord-Holland en de gemeente Texel. Daarnaast wordt gesteld dat de gemeente Schagen onvoldoende in beeld heeft wie verblijf biedt binnen de gemeente Schagen.

Begroting 2018

In de begroting 2018 wordt inderdaad aangegeven dat het aantal overnachtingen bijna 2 miljoen is. Er is echter geen bronvermelding opgenomen. De context bij de tekst over het 'versterken van de toeristische identiteit van Schagen en het beter bekend maken daarvan bij toeristen en bezoekers. Met het doel: meer bezoekers, die langer blijven, vaker terugkomen en meer geld uitgeven.', is aangegeven dat er potentie is om te groeien. Wellicht dat dit beeld enigszins te rooskleurig is geschetst.

Concrete gegevens over het werkelijk aantal overnachtingen in 2018 zijn op grond van de opbrengst toeristenbelasting in 2017 niet te ontleen aan de jaarrekening 2017. Dit vanwege het feit dat de verordening toeristenbelasting 2017 volledig gebaseerd was op een forfaitaire heffingsmethodiek voor alle verblijfsvormen. Daardoor is er geen reëel beeld te schetsen van het daadwerkelijk aantal overnachtingen in 2017 op basis van de afdracht toeristenbelasting.

In de toeristische overnachtingen zijn hoogstwaarschijnlijk ook de overnachtingen meegenomen van personen die verblijven in een zogenaamde 'gemeubileerde woning'. Verblijf in 'Gemeubileerde woningen' worden in Schagen niet belast met toeristenbelasting maar de eigenaar van het vakantieonderkomen krijgt een aanslag forensenbelasting.

Eindrapport van DECISIO, 6 mei 2021

In het bedoelde rapport analyseert Economisch onderzoek – en adviesbureau Decisio de bewegingen op woon – werkgebied van arbeidsmigranten in verschillende delen van Noord Noord-Holland.

In het rapport is in tabel 2.1 'Aantal werkzame arbeidsmigranten naar werklocatie, voor de Kop van Noord-Holland en de gemeenten daarbinnen, jaren 2010-2019' aangegeven dat er binnen Schagen 2.190 arbeidsmigranten werkzaam zijn. Er staat niet dat deze arbeidsmigranten ook daadwerkelijk in Schagen verblijven. Overigens is het aantal 'geregistreerde arbeidsmigranten naar woonlocatie' in Schagen in 2019, 585. Uit het rapport blijkt niet dat deze geregistreerde arbeidsmigranten ook daadwerkelijk zijn ingeschreven in de Basisregistratie personen (BRP). Op basis van dit rapport kan niet klakkeloos worden vastgesteld dat er ongeveer € 300.000 toeristenbelasting wordt misgelopen.

Verder wordt verwezen naar de Adviesnota Toeristenbelasting 2022 van Legitiem. Daarin zijn berekeningen opgenomen op basis van het verblijf van arbeidsmigranten bij diverse verblijfsbieders (agrarische bedrijven – overige verblijfsbieders).

Deze gegevens zijn ontleend aan de aangiften toeristenbelasting voor zover deze direct zijn te herleiden naar aanbieders huisvesting arbeidsmigranten. Tal van verblijfsbieders verhuren aan zowel toeristen – als aan arbeidsmigranten (voor – najaar, winter). Uit de aangiften is het onderscheid tussen het aantal overnachtingen van beide groepen niet te kwantificeren.

In regionaal verband is de gemeente Schagen aan het onderzoeken hoe de arbeidsmigranten beter in beeld kunnen komen. Met de regiogemeenten wordt eventueel een nachtregistratie aangeschaft, waarmee de arbeidsmigranten gehuisvest bij agrarische ondernemers geregistreerd kunnen worden. Een voorstel hierover wordt behandeld in de Raadsvergadering van 2 november.

Texel – 4.300.000 overnachtingen en 45.000 slaapplekken

Over de aantallen van gemeente Texel kunnen we niets zeggen, omdat we niet over de gegevens van deze gemeente beschikken. We weten wel dat deze gemeente zoekt naar mogelijkheden om alle verblijfsbieders in beeld te krijgen. De gemeente Texel is daarom gestart met het opzetten van een uniform registratiesysteem verblijfsbieders. Wie verhuurt aan niet-ingezetenen van de gemeente Texel dient een registratienummer te voeren bij al haar reclame-uitingen (bijvoorbeeld Marktplaats, Facebook, boekingsites). Deze registratie wordt waarschijnlijk in de loop van 2022 ingevoerd op Texel. De mogelijkheid voor het invoeren van het uniforme registratiesysteem toeristische verhuur woonruimten is sinds 2021 opgenomen in de Huisvestingswet en is een maatregel die verblijfsbieders dwingt zich te melden.

Inmiddels is contact gelegd met gemeente Texel om hierover meer informatie in te winnen, zodat we de mogelijkheden voor gemeente Schagen op dit gebied kunnen onderzoeken.

Bezettingsgraad en onjuist tarief toeristenbelasting door een deel van de verhuurders

JESS Lokaal stelt dat de gemiddelde bezettingsgraad van de hotels 85% is.

We hebben hierover advies gevraagd bij Legitiem. Dit bedrijf adviseert ons en verricht de controles in het kader van de toeristenbelasting. De stelling dat een hotel een gemiddelde bezettingsgraad heeft van 85% klopt niet.

Gemiddeld genomen draaien (zakelijke) hotels als Fletcher, Van der Valk, Novotel, GoldenTulip, NH Hotels, een kamerbezettingsgraad van gemiddeld 85% over het jaar genomen. De

bedbezettingsgraad is aanzienlijk lager en ligt gemiddeld genomen rond de 55% (op weekdays gemiddeld 1 persoon per kamer). Hotels die zich voornamelijk richten op de toeristische sector kennen een lagere kamerbezettingsgraad over het gehele jaar genomen. Afhankelijk van ligging en kwaliteit van het hotel fluctueert de bedbezetting enorm. Dit blijkt uit duizenden controles uitgevoerd door Legitiem bij zowel steden, kustgemeenten als landelijk gelegen gemeenten.

Er zijn hotels die meer toeristenbelasting in rekening brengen dan het vastgestelde tarief van € 1,32 in het jaar 2021.

Het staat de verblijfsbieder echter vrij om een afwijkend tarief ter dekking van de afdracht toeristenbelasting bij haar gasten in rekening te brengen zolang men het maar niet als toeristenbelasting op de website of facturen vermeld. Het gebruiken van de term 'toeristenbelasting' bij de inhouding is niet juist. Dat is een vertekende weergave van het werkelijke tarief.

De OFS heeft naar aanleiding van uw aanbevelingen de hotels hierop aangesproken. Vanaf nu zullen we zelf de verblijfsbieders die een onjuiste weergave van de toeristenbelasting hanteren hierop aanspreken. De verblijfsbieders dienen de term toeristenbelasting bij een hogere inhouding dan het tarief toeristenbelasting te vervangen door bijvoorbeeld 'citytax & service charge', 'gemeentelijke heffingen', 'belasting & administratiekosten', et cetera.

Overigens ziet de fiscus een hogere opbrengst uit de inhouding 'toeristenbelasting' als omzet en neemt, ingeval dit tijdens controles wordt geconstateerd, de inhouding volledig mee als omzet.

Verhuurders zijn niet altijd transparant over de toeristenbelasting

JESS Lokaal geeft aan dat op de websites van de verhuurders niet altijd duidelijk is hoe hoog de toeristenbelasting is en er wordt gesproken over milieuheffing.

Het staat verblijfsbieder vrij om wel/niet de toeristenbelasting in rekening te brengen bij de gast. Vanuit de servicegedachte bieden met name kleinere verblijfsbieders all-in prijzen aan. Dat zien we vaak bij particulieren en minicampings.

Dat exploitanten van verblijfsaccommodaties milieuheffingen vermelden in combinatie met toeristenbelasting vloeit voort uit het feit dat exploitanten met tal van heffingen worden geconfronteerd; gemeente, provincie, waterschap, rijk. De verwijzing naar de milieuheffing houdt verband met de waterschapslasten en kosten van afvalstoffenheffingen.

De meeste boekingsites zijn generieke modules die geen rekening houden met gemeentelijke tarieven. Vaak staat er wel een vermelding dat er toeristenbelasting ter plaatse moet worden betaald. Bij sommigen maakt het onderdeel uit van een all-in plaats. Een enkele boekingsmodule brengt de toeristenbelasting wel in rekening. Dat zijn over het algemeen boekingsmodules van reserveringskantoren van grote aanbieders (Landal, Europarcs, Roompot e.d.).

Tot slot

De uitvoering van de toeristenbelasting heeft onze aandacht. We zijn het met JESS Lokaal eens dat iedereen die toeristenbelasting dient af te dragen, dit moet doen. We blijven daarom steekproeven uitvoeren op de ingediende aangiftes en blijven actief zoeken naar verblijfsbieders die nu nog onder de radar zitten. De invoering van een registratiesysteem zoals gemeente Texel voornemens heeft te doen, lijkt hiervoor zeer geschikt.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Joke Kruit